

**Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlésének  
35/2009. (XI. 11.) rendelete  
Szeged város helyi jelentőségű természeti területeinek  
és emlékeinek védelméről**

**(Egységes szerkezetben)**

Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlése a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 44/A. § (2 ) bekezdése, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24.§ (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbi rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1. §

- (1) A rendelet célja
- a) Szeged város egyedi arculatának sajátos megjelenésének, továbbá az emberek munkáját és kultúráját is híven tükröző természeti környezetének megőrzése
  - b) a város területén lévő természeti emlékek, természeti területek, tájak, valamint ezek természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének védelme, a fenntartható használatuk elősegítése
  - c) a város és a táj harmonikus összhangjának megtartása és fejlesztése
  - d) a környezet iránt érzékeny kultúra fejlesztése
  - e) a város lakosságának a természeti szabadidős, kulturális és sporttevékenységét elősegítő környezetben való felüdülését biztosító természeti területek, tájak védelme
  - f) a város természeti, tájképi és kultúrtörténeti szempontból értékes területeinek és környezetének megismertetése, a védelmükkel kapcsolatos ismeretterjesztési tevékenység támogatása
  - g) A város természeti területeinek ökoturisztikai hasznosítása, fejlesztése.
- (2) A rendelet hatálya kiterjed a város területén lévő, az országos védelem alatt nem álló, de ritkaságuk, különlegességük, esztétikai, kultúr- vagy helytörténeti jelentőségük miatt megőrzésre érdemes és e rendelettel helyi védelem alá helyezett
- a) természetes, természet-közeli tájrészletekre, vagy tájképi, kultúrtörténeti, ipartörténeti, néprajzi szempontból jellegzetes tájrészletekre
  - b) álló- és folyóvizekre, valamint azok partjaira és árterületükre
  - c) egyéb természeti és természetközeli élőhelyekre
  - d) felszíni, felszínalaktani képződményekre, tipikus és ritka talajszelvényekre
  - e) kultúrtörténethez kötődő természeti emlékekre és természetvédelmi területekre (parkokra, intézménykertekre, udvarokra, templomkertekre, arborétumokra, történelmi, vagy botanikus kertekre, élőállat gyűjteményekre, fasorokra, egyedi fákra, facsoportokra).

## Helyi jelentőségű védett természeti területek típusai

## 2. §

- (1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület: a város jellegzetes természeti, tájképi adottságokban gazdag, kisebb összefüggő területe, melynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme (például: természetes, természetközeli élőhely, park, gyűjteményes kert).
- (2) Helyi jelentőségű természeti emlék: valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület (például: egyedi fa, fasor, facsoport).

## A védelem alá helyezés és a védettség feloldása

## 3. §

- (1) A védetté nyilvánításra bárki javaslatot tehet. A védetté nyilvánítás előkészítése hivatalból indul meg.
- (2) A védetté nyilvánítás előkészítése során természeti értékvizsgálatot kell készíteni, amely dokumentumnak tartalmaznia kell:
  - a) a védetté nyilvánítás vagy a védettség feloldásának indokoltságát
  - b) a védelem céljainak megvalósításához szükséges intézkedéseket
  - c) a védelemhez szükséges feltételek, pénzügyi eszközök biztosíthatóságát
  - d) a védelem várható következményét
  - e) fotódokumentációt
  - f) helyrajzi számot (a művelési ág megjelölésével)
  - g) tulajdonos megjelölését
  - h) kezelő/üzemeltető megjelölését
  - i) kezelési tervet
  - j) hiteles térképmásolatot
  - k) az Európai Közösségek jogi aktusaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.
- (3) A helyi jelentőségű védett természeti területté és emlékké nyilvánítása esetén érdekeltnek kell tekinteni és értesíteni kell:
  - a) tulajdonost vagy tulajdonosi jogok gyakorlóját,
  - b) javaslattevőt,
  - c) Szegedi Körzeti Földhivatalt,
  - d) állami főépítészt,
  - e) városi főépítészt,
  - f) kulturális örökségvédelmi hatóságot,
  - g) területileg illetékes nemzeti park igazgatóságot,
  - h) területileg illetékes állami erdészeti hatóságot,
  - i) természetvédelmi és vízügyi hatóságot,
  - j) a területileg illetékes természetvédelmi hatóságot,
  - k) egyéb érdekelt hatóságot,
  - l) közmű üzemeltetőket és közútkezelőket,
  - m) a kezelőt/üzemeltetőt,
  - n) ingatlannyilvántartásba bejegyzett haszonélvezőt, használót.

- (4) A terület és emlék védetté nyilvánítása során az (3) bekezdésben megjelölt szervek, szakhatóságok állásfoglalását be kell szerezni.
- (5) A védetté nyilvánítás előkészítése során be kell szerezni az ingatlan tulajdonosának véleményét, és tájékoztatni kell a védetté nyilvánítás következményeiről.
- (6) Azon érdekeltek, akik a véleményezési eljárás során írásbeli véleményt nem adnak, kifogást nem emelő véleményezőnek tekintendők.

#### 4. §

- (1) A védettség feloldására akkor kerülhet sor, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják és a védelemben részesülő természeti érték károsodása olyan mértékű, hogy az már vissza nem fordítható.
- (2) A védettség feloldását megelőzően el kell készíteni az értékvizsgálati dokumentum 3. § (2) bekezdés a) és e)-f) pontjaiban meghatározott részét, értesíteni kell a 3. § (3) bekezdésben meghatározottakat, és be kell szerezni az érdekelt szervek, szakhatóságok állásfoglalását. A védettség feloldására vonatkozó javaslattal együtt ismertetni kell az állásfoglalásokat, amelyeket a Közgyűlés elé kell terjeszteni.

#### A helyi jelentőségű természeti területek és emlékek védelmének nyilvántartása

#### 5. §

- (1) A helyi jelentőségű természeti területekről és emlékekről helyi nyilvántartást kell vezetni.
- (2) A nyilvántartásnak tartalmazni kell:
  - a) a terület megnevezését
  - b) a terület jellegét, kiterjedését
  - c) a védetté nyilvánításról szóló döntés számát és megnevezését
  - d) a helyrajzi számot (művelési ág megjelölésével)
  - e) a védelem szakszerű rövid indokolását
  - f) tulajdonos, kezelő/üzemeltető megjelölését
  - g) az értékvizsgálati dokumentumot
  - h) a védelem feloldásának indokát, a megszüntetésre vonatkozó közgyűlési határozat számát.

#### A védett területek fenntartására, üzemeltetésére vonatkozó szakmai követelmények

#### 6. §

- (1) A helyi jelentőségű természeti területek és emlékek fennmaradásának feltétele a természetvédelmi szempontoknak megfelelő használat.
- (2) A természeti terület és emlék használata, illetve fenntartása során a kezelési terv előírásait be kell tartani.

- (3) Védett fák, facsoportok védőövezete, amennyiben a kezelési terv máshogy nem rendelkezik:
  - a) a gyökér védelmében: a lombkorona vetülete
  - b) a lombkorona védelmében: a lombkorona + 1 méter sugarú kör.
- (4) A védett zöldterület és környezetének összhangját meg kell teremteni.

Helyi jelentőségű természeti területekre és emlékekre vonatkozó engedélyezések, a  
Környezetvédelmi Alap forrása

## 7. §

- (1) A helyi védelem alatt álló parkokat és természeti emlékeket folyamatosan helyre kell állítani, törekedve az eredeti jellegre, a jellemző belső szerkezetre, a növényanyagra és az eredeti stílusjegyekre. Helyreállítás előtt a városi főépítész, a műemléki és természetvédelmi hatóság véleményét be kell szerezni.
- (2) Természetvédelmi területeket, természeti emlékeket érintő építési munkák befejezése után, továbbá rendkívüli esemény, üzemzavar elhárítását követően az igénybe vett területek eredeti állapotát helyre kell állítani.
- (3) <sup>1</sup>Kiemelt közérdekből a helyi védelem alatt álló területek kezelési előírásaitól eltérő használatához a kezelő/üzemeltető véleményezése és a Városkép- és Környezetvédelmi Bizottság jóváhagyása szükséges.
- (4) A külön jogszabály alapján kiszabott természetvédelmi bírságot az önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

## Értelmező rendelkezések

## 8. §

E rendelet alkalmazása szempontjából

- a) parképítés, park helyreállítás: a jelenlegi állapotot megváltoztató építési tevékenységek: növénytelepítés, növényeltávolítás, burkolatépítés, műtárgy (lépcső, támfal, berendezési tárgy, stb.) építése és bontása (forma, nyomvonal és anyag megváltoztatása);
- b) <sup>2</sup>kiemelt közérdek: a város társadalmi, gazdasági fejlődését szolgáló cél, melyet a kezelő/üzemeltető véleményezésével a Városkép- és Környezetvédelmi Bizottság véleményének ismeretében a Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottság annak minősít;

<sup>1</sup> Módosította a 49/2010.(XII.14.) Ö. r. 1. § (1) bek. (hatályos 2010. december 15-től)

<sup>2</sup> Módosította a 49/2010.(XII.14.) Ö. r. 1. § (2) bek. (hatályos 2010. december 15-től)

- c) inváziós fajú fás szárú növények: akác – Robinia pseudo-acacia; amerikai kőris – Fraxinus americana; bálványfa – Ailanthus altissima; gyalogakác – Amorpha fruticosa; kései meggy – Prunus serotina; zöld juhar – Acer negundo; madárcseresznye – Prunus avium; nyugati ostorfa – Celtis occidentalis; az akác, amerikai kőris, bálványfa, az ostorfa, madárcseresznye kertészeti változatainak kivételével;
- d) aktív kezelés: baleset megelőzése és a növények egészségének megtartása céljából a növények természetes állapotának megváltoztatása (például metszés);

## Záró rendelkezések

### 9. §

A helyi jelentőségű természeti területek, emlékek jegyzékét és a kezelési terveket jelen rendelet mellékletei tartalmazzák.

- a) 1. sz. melléklet: Szeged város helyi védelem alá tartozó fasorai
- b) 2. sz. melléklet: Szeged város helyi védelem alá tartozó egyedi fái
- c) 3. sz. melléklet: Helyi területi védelem alá tartozó parkok jegyzéke
- d) 4. sz. melléklet: Szeged város helyi jelentőségű természetvédelmi területei
- e) 5. sz. melléklet: Szeged város helyi védelem alá tartozó természetvédelmi területei és természeti emlékei kezelési terve
- f) 6. sz. melléklet: Speciális kezelési módokat igénylő egyedek, és egyedi kezelési módjaik
- g) 7. sz. melléklet: A Maty éri tározó tó egyedi követelményei, korlátozásai, a folytatható tevékenységek köre

### 10. §

- (1) E rendelet 2010. január 1-én lép hatályba.
- (2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a
  - a) a Maty éri tározó tó - helyi védetté nyilvánításáról szóló 4/1998. (I. 22.) Kgy. rendelet
  - b) Szeged város helyi jelentőségű természeti területeinek és emlékeinek védelméről szóló 56/2001. (XII. 20.) Kgy. rendelet, a 2/2004. (II. 4.) Kgy. rendelet, az 56/2005. (XI. 17.) Kgy. rendelet, a 67/2007. (XII. 20.) Kgy. rendelet.

Dr. Botka László s.k.  
polgármester

Dr. Mózes Ervin s.k.  
címetes főjegyző

Megalkotta Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlése a 2009. november 6. napján tartott ülésén.

Kihirdetve: Szeged Megyei Jogú Város Közlönyében.

Szeged város helyi  
védelem alá tartozó fasorai

Természetvédelmi értékük: kultúrtörténeti emlékek

Kiterjedésük: fák és védőövezetük

	Terület	helyrajzi szám	fasor
1.	Tisza L. krt.	3725, 4039	Celtis occidentalis (ostorfa) fasor
2.	József A. sgt.	2543	Platanus hybrida (platán) fasor
3.	Arany J. u.	3998	Ginkgo biloba (páfrányfenyő) fasor
4.	Berzsényi u.	4006	Ginkgo biloba (páfrányfenyő) fasor
5.	Fő fasor	300	Platanus hybrida (platán) fasor
6.	Népkert sor	235	Platanus hybrida (platán) fasor
7.	Dóm tér	3736	Celtis occidentalis (ostorfa) fasor
8.	Hajnóczy u.	3246,3223,3146	Sophora japonica (japán akác) fasor
9.	Gutenberg u.	3259,3220,3159	Sophora japonica (japán akác) fasor
10.	Gogol u.	3281,3209,3170	Sophora japonica (japán akác) fasor
11.	Kazinczy u.	4022	Kétoldali fasor
12.	Tömörkény u.	3806	Kétoldali fasor
13.	Béla u.	3804	Kétoldali fasor
14.	Révai u.	3800	Nyugati fasor
15.	Szabadkai út	23552	Kétoldali idős fasor
16.	Föltámadás u. 7/B előtti közterület	12322	3 db Ginkgo biloba (páfrányfenyő)
17.	Bihari utca	10846	Aesculus hippocastanum (vadgesztenye) fasor
18.	Korányi fasor	2286/1	Quercus sp. és Sophora japonica (tölgy és japán akác) fajokból álló fasor
19.	Rigó u.	25381	Tilia sp. és Pinus nigra (hárs és fekete fenyő) fajokból álló fasor

## Szeged város helyi védelem alá tartozó egyedi fái

Természetvédelmi értékük: kultúrtörténeti emlékek

Kiterjedésük: fa és védőövezete

	<u>Terület</u>	<u>helyrajzi szám</u>	<u>fafaj</u>
1.	Mátyás tér 11/b	20691/2	Taxodium distichum (mocsárciprus) 1 egyed
2.	Kígyó u. 2.	3888	Platanus hybrida (platánfák)
3.	Műhely u. 14.	1464	Cedrus atlantica (atlaszcédrus)
4.	Takaréktár u. 3.	3943	Ginkgo biloba (páfrányfenyő)
5.	Szeged -Kiskundorozsma vasútállomás	16899/4	Aesculus hippocastanum (vadgesztenye) 3 egyed
6.	Szövetkezeti út	20307	Juglans nigra (dió) 2 egyed- Egyedi kezelési mód!
7.	SZTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	3717	Platanus hybrida (platán) 1 egyed
8.	SZTE Gyermekgyógyászati Klinika és Gyermekegészségügyi Központ	3724	Platanus hybrida (platán) 2 egyed
9.	SZTE Klinikai Tömb	3724	Platanus acerifolia (platán) 1 egyed
10.	SZTE Klinikai Tömb	3724	Taxus baccata 3 egyed
11.	Huszár u.	25380	Platanus hybrida (platán) 1 egyed
12.	Volt kábelgyár üzemi területe	25382/1	Cupressus sempervirens - Egyedi kezelési mód!
13.	Volt kábelgyár üzemi területe	25382/1	Ginkgo biloba (páfrányfenyő) 1 egyed
14.	Budapesti krt. 19-21. közötti közterület	15446/4	Quercus robur (kocsányos tölgy) 1 egyed
15.	Retek u. - Róna u. sarok	10875	Quercus robur (kocsányos tölgy) 1 egyed
16.	Petrozsényi u. 3.	1262 és 1271	Quercus robur (kocsányos tölgy) 1 egyed

## Helyi területi védelem alá tartozó parkok jegyzéke

Természetvédelmi értékük: kultúrtörténeti területek

Kiterjedésük: A természeti védelem a mindenkor hatályos helyi építési szabályzatban közterület illetve intézményterület helyileg védett felületének jelölt ingatlanrészére terjed ki.

	<u>Park neve</u>	<u>Hrsz.</u>	<u>Művelési ág</u>
1.	Várkert-Mórapark	4035/3	közpark
2.	Dugonics tér	3761	közterület
3.	Népliget	238 1764/1 1764/2 236/4	közterület gyermekjátszótér közpark közpark
4.	Széchenyi tér	3939	közterület
5.	Rerrich Béla tér	3728/2	közterület
6.	Aradi vértanúk tere	3738	közterület
7.	Szent György tér	2442	közterület
8.	Lechner tér	2934/1	közterület
9.	Honvéd tér	3443	közterület
10.	Mátyás tér	20653	közterület
11.	Kolozsvári tér	24948	közterület
12.	Szent Rókus tér	25608	templom és parókia
13.	Kiskundorozsma, Szent János tér	533	templom
14.	Kálvária tér	25246/1	tér
15.	Partfürdő	2289	parti sáv
16.	Mars tér	25591/1	vásártér



## Szeged város helyi jelentőségű természetvédelmi területei

terület	Helyrajzi szám (kivett művelési ág)	Kiterjedés (ha)	Terület természetvédelmi értéke
1. Vadaspark	24008/4 (a-gazdasági épület és udvar, b-erdő), 24011/7 (beépítetlen terület), 24347 (erdő), 24348/1 (a-mocsár, b-közlekedési út, c-mocsár), 24348/2 (erdő), 24348/3 (beépítetlen terület), 24348/4 (beépítetlen terület), 24348/5 (beépítetlen terület), 24348/6 (a-erdő, b-út, c-erdő), 24348/7 (mocsár), 24388/1 (beépítetlen terület), 24388/3 (a-, b-, c-gazdasági épület és udvar, d-erdő, e-út, f-erdő), 24391 (beépítetlen terület), 24392 (közterület)	41,4735	Élőállat gyűjtemény, és tájképi értékű természeti környezete
2. Fűvészkert	2106 (arborétum), 2107 (csatorna), 2108 (arborétum), 2109 (csatorna), 2110 (arborétum), 2136/1 (arborétum)	17,3354	Rendkívüli botanikai értékű gyűjtemény
3. Kiskundorozsma Nagyszék	0530/31 (a-nádas, b-legelő), 0530/33 (gyep, legelő)	1,843 és 4,8863	Szikes jellegű értékes növénytakaró
4. Maty éri Természetvédelmi Terület	02063/2. (rét, legelő), 02064/3 (rét), 02064/4 (rét, nádas), 02064/5. (rét), 02065/1 (víztároló)-(jelenleg: 02065/4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12), 02067/3 (rét, nádas), 02067/4 (rét), 02069/1 (szántó), 02069/2. (rét), 02071 (rét)	84,9385	Tájképi értékű természeti környezet

## Szeged város helyi védelem alá tartozó természetvédelmi területei és természeti emlékei kezelési terve

### *I. Fejezet:*

Hatálya az 1-4. számú melléklet védett természetvédelmi területeire és természeti emlékeire terjed ki.

#### *1. Természetvédelmi célkitűzés:*

- Szeged város területén lévő természeti emlékek és természetvédelmi területek védelme, és megőrzésük céljából használatuk korlátozása.
- Cél, hogy a természeti emlékek és természetvédelmi területek állapota károsodás nélkül megmaradjon.

#### *2. Természetvédelmi stratégia:*

- Szeged város egyedi arculatának megőrzése, védelme.
- A természeti emlékek és természetvédelmi területek megtartása, felújításuk szabályozása.
- A természeti emlékek és természetvédelmi területek veszélyeztetésével járó mély- és magasépítési tevékenység korlátozása.

#### *3. A természetvédelmi kezelés módjai, korlátozásai és tilalmai:*

a) A védett területek fenntartására, üzemeltetésére, használatára vonatkozó korlátozások és tilalmak:

- (1) A fák védőövezetén belül csak akkor újíthatók fel meglévő közművek, amennyiben egyéb műszaki okok (közművek védőtávolsága, fák védőövezete) miatt nem oldható meg a közművek áthelyezése.  
A meglévő közművek a fák védőövezetén belül átfúrással vagy kézi földmunkával a fa törzsének szélétől mért 1,5 méterre újíthatók fel. A kezelővel/üzemeltetővel történő egyeztetés során a nyomvonal - helyi adottságokat figyelembe véve - a 1,5 m-től eltérhet. A vezetékeket védőcsőbe fektetve kell elhelyezni. A munka során 5 cm-nél vastagabb gyökeret elvágni nem lehet.
- (2) Közvilágítási lámpatest, térfigyelő kamera, stb. csak a fák lombkoronájának jelenlegi és későbbi károsodása nélkül helyezhető el, légvezeték miatt a fák nem csonkolhatók.
- (3) Meglévő út burkolata a jelenlegi nyomvonalon felújítható, új burkolat a fa- fasor védőövezetén kívül, a gyökerek károsodása nélkül építhető.
- (4) Közmű vezeték hiányos fasor esetén sem vezethető a fasor nyomvonalában, illetve annak védőtávolságán belül, a fák pótlásának lehetőségét fenn kell tartani.
- (5) Védett parkokon belül hulladékudvar, szelektív hulladékgyűjtő sziget, reklámtábla, termálkút, - a terület ellátását kiszolgáló közművek kivételével - új közműnyomvonal nem helyezhető el.
- (6) Védett park jellegét megváltoztató építési és felújítási munka (pl: utak nyomvonalvezetésének megváltoztatása, játszóterek építése, játszótéri felszerelési tárgyak cseréje, ivókút, szökőkút, szobor, köz- és díszvilágítás, telefonfülke, pavilon, hírközlési oszlop létesítése) csak kertépítészeti engedélyterv alapján végezhető.
- (7) Az aktív kezeléshez, valamint a fák, fasorok védelmében felhasznált növényvédő szerek és egyéb irtószerek alkalmazásakor nem szükséges a külön jogszabály szerinti engedély.

b) A védett területeken fakivágásra vonatkozó korlátozások és tilalmak:

- (1) Védett parkokban és természeti emlékek esetében a kivágásra kerülő fákat – a védett terület (park, faszor) adottságait figyelembe véve kell pótolni. Az engedély nélkül telepített (örökzöld növények, gyümölcsfák), magról kelt, vagy sarjról növekvő inváziós fajú fás szárú növények pótlás előírása nélkül kivághatók.
- (2) Az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó önkormányzati tulajdonú védett területeken fát kivágni csak az emberi életet és egészséget veszélyeztető növények esetében vagy kiemelt közérdekből lehet.
- (3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése nem mentesít a külön jogszabály szerinti engedély beszerzése alól.

## II. Fejezet:

Szeged város helyi védelem alá tartozó fái, faszorai kezelési terve:

Az 1. számú melléklet 18. és 19. számú természeti emlékeire és a 2. számú melléklet 5-16. számú természeti emlékeire az I. fejezetben foglalt szabályozásokon túlmenően az alábbi szabályok vonatkoznak:

### 1. Természetvédelmi célkitűzés:

- A fák, faszorok kora, habitusa, állapota, táj és kultúrtörténeti értéke vagy ritka előfordulása indokolja védettségüket.
- Cél, hogy a növények állapota károsodás nélkül megmaradjon. Fontos az árnyékot biztosító fák megőrzése (például a klinikai szárnynak árnyékot biztosító fa, játszótéri árnyékoló fa), károsodásuk megelőzése.
- Lakótelepi környezetben meg kell őrizni a valamikori kertes beépítés emlékeként fennmaradt tájképi értéket.
- A közmű vagy burkolatépítés nem okozhat kárt sem a gyökérzetben, sem a lombkoronában.
- Biztosítani kell a védelemre javasolt egyedek jó fiziológiai és ökológiai állapotát.
- Meg kell őrizni a helytörténeti jelentőségű fák, faszorok tájképi értékét.

### 2. Természetvédelmi stratégia:

- A több évtizedet megélt fák állagának megőrzése, védelme.
- A védelemre javasolt egyedek megtartása, a rovasukra terjeszkedő cserjeállomány visszaszorítása.
- A fák védőövezetén belül a növény veszélyeztetésével járó mély- és magasépítési tevékenység korlátozása.
- Telekhatáron található egyedek megtartása érdekében kerítés építés korlátozása.
- A városi weblapon az ismeretanyagok elhelyezése.
- Az egyedi fák, és faszor egyedei állapotának stabilizálása.
- A kártevők és kórokozók kártételének megelőzése.
- A természetkárosítás megakadályozása.

### 3. A természetvédelmi kezelés módjai, korlátozásai és tilalmai:

#### a) A kezelés módjai:

- (1) A fák folyamatos, aktív kezelése, elszáradt, veszélyes ágak eltávolítása, cserjék irtása.
- (2) Kórokozók és kártevők elleni megfelelő védekezés – vegyszeres, fizikai – biztosítása.

- (3) A növények környezetét érintő épület-, út- közműépítés, és egyéb kiviteli munkákat a kezelővel/üzemeltetővel egyeztetni kell.
  - (4) Minden tavasszal állapotfelmérés, szükség esetén szárazgallyazás.
  - (5) A kártevők megjelenésének figyelemmel kísérése, a kártétel megelőzése.
  - (6) Tavaszi növényvédelem (le mosó permetezés, kórokozók elleni permetezés)
  - (7) Termőhely gondozása.
- Esztétikai érték megőrzése.

*b) Korlátozások, tilalmak:*

- (1) Épület és új közmű építése a védőtávolságon kívül végezhető, meglévő közmű a védőtávolságon belül csak átfúrással, vagy kézi árokásással újítható fel a kezelő/üzemeltetővel történő egyeztetést követően.
- (2) Épület felújítása előtt a fák törzsét be kell védeni, lombkoronájuk nem sérülhet.
- (3) Munkagödör, munkaárok kialakítása a fák lombkoronájának vetületén belül csak kézi földmunkával végezhető.

*4. Fajok védelme*

A tervezési területen nincsenek más védett, fokozottan védett, továbbá természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok, illetve életközösségek.

*5. Táj- és kultúrtörténeti értékek*

A területen a védett fák, illetve fasorok képezik a tájképi szempontból meghatározó értéket.

*6. Látogatás*

A terület szabadon látogatható.

*7. Oktatás és bemutatás*

A természeti emlék táblával való megjelölése szükséges.

*8. Kutatások, fenntartó metszés, vizsgálatok*

Az egyedek állapotának károsítása nélkül szabadon végezhetők, azonban az eredményről készült jelentés egy példányát el kell juttatni a természetvédelmi hatósághoz.

*9. Terület- és földhasználat*

- a) Minden olyan terület- és földhasználat tilos, amely a növények védett egyedeinek állapotát közvetve, vagy közvetlenül veszélyezteti.
- b) A területen található vonalas létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek továbbra is e rendeletben szabályozott módon folytathatók a természetvédelmi szempontok figyelembevételével.

*Speciális kezelési módokat igénylő egyedek, és egyedi kezelési módjaik:*

- a) 2 db *Juglans nigra* Szövetkezeti út (hrsz. :20307) :  
bármilyen kivitelezési munka csak a lombkoronán kívüli területen végezhető.
- b) 1 db *Cupressus sempervirens* volt Kábelgyár üzemi területe (hrsz.: 25382/1)
1. *Természetvédelmi célkitűzés:*
    - Habitusa, mérete a mediterrán természeti viszonyok között élő egyedekkel vetekszik, ezért cél, hogy a hazánkban ritka növény megmaradjon.
    - Továbbra is biztosítani kell a fa életfeltételeit és kedvező termőhelyi adottságait.
  2. *Természetvédelmi stratégia:*
    - A tervezett mélygarázsok, épület-, és útalapozások, közműnyomvonalak a fa termőhelyi adottságait nem korlátozhatják.
    - A tervezett terület-felhasználás során a növény benapozási feltételei nem csökkenhetnek.
    - A védendő növény a távlatban is beépítésre nem szánt területen helyezkedjen el.
  3. *Művelési ághoz, illetve földhasználathoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozási tilalmak:*
    - (1) A fa körül legalább 5 méter sugarú körben a jelenlegi terepszint nem változtatható.
    - (2) A növény 5 méteres védőövezetén belül a fa gyökérzetét, törzsét és lombkoronáját érintő tevékenység nem folytatható, közmű csak a védőtávolságon kívül vezethető.
    - (3) Munkagödör, munkaárok kialakítása csak a törzstől számított 5 méteres távolságon kívül történhet.
    - (4) Építési munkák megkezdése előtt a fa védelme érdekében ideiglenes védőkerítés építése szükséges a növénytől számított legalább 5 méteres sugarban.
    - (5) A kivitelezési munkák megkezdése előtt a természetvédelmi hatóság meghívásával helyszíni bejárást kell összehívni.
    - (6) A kivitelezési munkák megkezdése előtt, valamint a kivitelezés ideje alatt rendszeres állapotfelmérés szükséges.

A Maty éri tározó tó egyedi követelményei, korlátozásai, a folytatható tevékenységek köre

a) *A védetté nyilvánítás indoka és célja:*

Tájképi értékek kiemelése, megőrzése, illetőleg a terület többcélú funkciójához méltó természeti környezet kialakítása, illetőleg megőrzése.

b) *A területen folytatható tevékenységek:*

A védetté nyilvánított területen sportversenyek, közösségi és sportesemények megrendezésével kapcsolatos, valamint sporthorgászati tevékenység folytatható.

c) *Korlátozások:*

1. A terület szegélyén az adottságok figyelembevételével a tájképi értéket gazdagító és a mikroklimát is kedvezően befolyásoló teljes fásítást kell kialakítani. Előnyben kell részesíteni a nagytáj honos cserje és fa fajait.
2. Óvni kell a terület nádas foltjait, kívánatos a nád rendszeres évenkénti vágása, égetés csak kivételesen indokolt esetben engedhető meg.
3. A tó környezetében területet felhasználni, építési tevékenységet folytatni részletes szabályozási terv alapján szabad.